

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **Z. T.**, bývajúceho v L., zastúpeného JUDr. J. K., advokátom so sídlom v B., proti odporcom **1/ V., s.r.o.** so sídlom v Ž., IČO: X., **2/ D., s.r.o.** so sídlom v Ž., IČO: X. (právny nástupca odporcu 2/ D. - S. so sídlom v Ž.), zastúpenému Advokátskou kanceláriou M., s.r.o. so sídlom v Ž., **o zaplatenie 3 537,64 € (106 575 Sk) s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 11 C 150/1997, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 12. decembra 2007 sp. zn. 7 Co 75/2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky **z r u š u j e** rozsudok Krajského súdu v Žiline z 12. decembra 2007 sp. zn. 7 Co 75/2007 vo výroku, ktorým zmenil rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš z 25. apríla 2005 č.k. 11 C 150/1997-135 vo výroku o uložení povinnosti odporcovi 2/ v lehote troch dní zaplatiť navrhovateľovi 53 287,50 Sk so 17,6 % úrokom z omeškania od 21. júla 1996 do zaplatenia tak, že návrh sa zamieta.

Zároveň uvedený rozsudok krajského súdu **z r u š u j e** vo výroku, ktorým rozhodol o náhrade trov konania medzi navrhovateľom a odporcom 2/.

Vec v rozsahu zrušenia vracia krajskému súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Navrhovateľ návrhom z 2. októbra 1997 žiadal zaviazať pôvodne odporcu 1/ na zaplatenie 101 500 Sk s príslušenstvom, po rozšírení návrhu 106 575 Sk s príslušenstvom, z titulu bezdôvodného obohatenia z neplatných právnych úkonov – zmlúv o kurzovej stávke,

z dôvodu, že odporca 1/ stávkovú udalosť, t.j. tenisový zápas medzi A. A. a druhým hráčom F., uviedol vo svojej ponuke chybné s poukazom na čl. X bod 1 Hracieho plánu platného u odporcu 1/ od 9/1994 do 8/1996. Táto stávková udalosť nebola určitá a zrozumiteľná, čo má za následok absolútnu neplatnosť uzavretej zmluvy o stávke podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak by súd nepovažoval zmluvu za absolútne neplatný právny úkon, zmluva o kurzovej stávke je relatívne neplatná podľa § 40a a § 49a Občianskeho zákonníka, pretože ju uzavrel v omyle vychádzajúcom zo skutočnosti, ktorá pre uzavretie stávky bola rozhodujúca, nakoľko pri jej uzatváraní bol v domnení, že protihráčom A. A. bol K. F., ktorého jediného on poznal. Odporca 1/ tento omyl vyvolal neuvedením úplných informácií o účastníkovi stávkovej udalosti a musel vedieť o tom, že tieto údaje nie sú úplné, keďže je organizáciou určenou na prevádzkovanie kurzových stávok (§ 2 písm. h/ zákona č. 194/1990 Zb. v znení neskorších predpisov).

Dovolací súd na vysvetlenie považuje za potrebné uviesť, že odporca 2/ D.-S. so sídlom v Ž. sa stal právnym nástupcom odporcu 1/ na základe dohody z 21. októbra 1998 o prevode práv a povinností z odporcu 1/ na odporcu 2/, ku ktorej udelilo súhlas Ministerstvo financií Slovenskej republiky rozhodnutím zo dňa 26. októbra 1998. Podľa výpisu z obchodného registra odporca 2/ označený v záhlaví tohto rozhodnutia je právnym nástupcom pôvodného odporcu 2/ od 14. mája 2008.

Okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom z 25. apríla 2005 č.k. 11 C 150/1997-135 v spojení s dopĺňacím rozsudkom z 30. januára 2007 č.k. 11 C 150/1997-190 zaviazal odporcu 2/ zaplatiť navrhovateľovi 53 287,50 Sk so 17,6 % úrokom z omeškania od 21. júla 1996 do zaplatenia do 3 dní o právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku a proti odporcovi 1/ návrh zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Rozhodnutie odôvodnil tým, že právne úkony, t.j. kurzové stávky uzavreté a/ 22. júna 1996 č. tiketu X., b/ 23. júna 1996 č. tiketu X. a c/ 24. júna 1996 č. tiketu X. (ďalej len „kurzové stávky“), na základe ktorých sa navrhovateľ domáha vydania bezdôvodného obohatenia, sú relatívne neplatné (§ 40a, §49a Občianskeho zákonníka, z dôvodu, že navrhovateľ konal pod vplyvom omylu spočívajúceho v tom, že vychádzal zo stávkovej udalosti, v ktorej odporca 1/ označil jedného hráča menom aj priezviskom (A. A.) a druhého hráča iba priezviskom (F.). Ďalej bola naplnená aj ďalšia skutočnosť v zmysle § 49a Občianskeho zákonníka, a to, že osoba, ktorej právny úkon bol určený, t.j. odporca 1/, ktorý prijal zmluvu – tiket, o omyle musel vedieť vzhľadom na všetky okolnosti prípadu. Pokiaľ

odporca 1/ poukazoval na to, že navrhovateľ, resp. aj Ing. K. (spolustávkujúci) vzhľadom na svoje určité vedomosti ohľadne tohto športového odvetvia mali vedieť aj o hráčoch, ktorí v ňom účinkujú, že pokiaľ ide o hru v rámci turnaja Wimbledon, môže sa ho zúčastniť len jeden hráč s priezviskom F., ten, ktorý je tom čase vyššie umiestnený rebríčku tenistov ATP, teda museli mať aj vedomosť, že týmto hráčom je hráč F. krstným menom D. (a nie K. F.), túto jeho obranu súd považoval za právne irelevantnú. Podľa názoru súdu prvého stupňa odporca 1/ mal povinnosť pri označení stávkovej udalosti – tenisového zápasu A. A. so súperom F. správne uviesť túto tipováciu udalosť takým spôsobom, aby nebolo možné vyvolať omyl v osobe hráča s priezviskom F.. Vzhľadom na nesplnenie tejto povinnosti zo strany odporcu 1/, súd prvého stupňa považoval predmetné tri právne úkony (stávkové zmluvy – kurzové stávky) za relatívne neplatné. V dôsledku neplatnosti týchto právnych úkonov odporcovi 1/ vzniklo v zmysle § 451 ods. 2 Obč. zákonníka bezdôvodné obohatenie, ktorým sú vložené finančné prostriedky navrhovateľa do kurzových stávok spolu s manipulačným poplatkom. Keďže účastníkmi právnych úkonov boli dve fyzické osoby, a to navrhovateľ a Ing. Š. K. (ktorí sa jednoznačne dohodli na spôsobe, ako uzavrieť tieto tri zmluvy) a Ing. K. návrh nepodal, súd považoval návrh za opodstatnený v rozsahu ½ žalovanej sumy. Vo zvyšku návrh pre nedostatok aktívnej legitímácie navrhovateľa zamietol. Zamietol aj návrh voči odporcovi 1/ pre nedostatok pasívnej legitímácie v čase rozhodnutia súdu, vzhľadom na prechod práv a povinností v priebehu konania na právneho nástupcu, t.j. odporcu 2/. Výrok o náhrade trov konania odôvodil § 142 ods. 2 O.s.p., vzhľadom na čiastočný úspech účastníkov v konaní.

Navrhovateľ napadol odvolaním rozsudok prvostupňového súdu vo výroku, ktorým súd návrh vo zvyšku zamietol, tiež vo výroku o náhrade trov konania a z opatrnosti aj vo výroku o zamietnutí návrhu voči odporcovi 1/ pre prípad, ak by odvolací súd otázku pasívnej legitímácie odporcov posúdil odlišne ako prvostupňový súd, a považoval by dohodu z 21. októbra 1998 o prevode práv a povinností z odporcu 1/ na odporcu 2/, ku ktorej udelilo súhlas Ministerstvo financií Slovenskej republiky rozhodnutím zo dňa 26. októbra 1998 za absolútne neplatnú. Odporca 2/ podal v zákonnej lehote odvolanie proti výroku rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bol zaviazaný zaplatiť navrhovateľovi sumu 53 287,50 Sk s príslušenstvom.

Krajský súd v Žiline rozsudkom z 12. decembra 2007 sp. zn. 7 Co 75/2007 rozsudok okresného súdu I/ vo výroku, ktorým vo zvyšku a proti odporcovi 1/ bol návrh zamietnutý,

potvrdil, 2/ vo výroku, ktorým bol odporca 2/ zaviazaný zaplatiť navrhovateľovi 53 287,50 Sk so 17,6 % úrokom z omeškania od 21. júla 1996 do zaplattenia zmenil tak, že návrh zamietol, 3/ vo výroku o náhrade trov prvostupňového konania voči odporcovi 1/ potvrdil. Navrhovateľa zaviazal zaplatiť odporcovi 1/ trovy odvolacieho konania vo výške 4 128 Sk a odporcovi 2/ trovy konania vo výške 38 188 Sk. Odvolací súd vychádzajúc zo správne zisteného skutkového stavu súdom prvého stupňa dospel k odlišnému právnomu názoru, keď uzavrel, že odporca 2/ (ako právny nástupca odporcu 1/, s ktorým navrhovateľ uzatváral kurzové stávky) omyl pri uzavretí označených troch kurzových stávok uzavretých v dňoch 22. júna, 23. júna a 24. júna 1996 nespôsobil a nevyvolal tým, keď súpera A. A. - F. neoznačil aj krstným menom. Stávková udalosť, ktorou boli tenisové zápasy medzi A. A. a druhým účastníkom F., bola označená dostatočne, pretože na turnaji hral a mohol hrať len jeden tenista s priezviskom F., čím nemohlo dôjsť k zámene osôb, a preto uzavreté zmluvy o kurzových stávkach z uvedených dní považoval za platné. V tejto súvislosti poukázal na podrobné pravidlá stávok organizovaných spoločnosťou odporcu 1/ uvedené v Hracom pláne. Podľa článku VII. bod 3 Hracieho plánu, na základe údajov tipujúceho vystaví obsluha tiket, tipujúci oznámi v pokladni druh stávky, vsadenú čiastku v Sk, číslo konkrétnej tipovanej udalosti, prípadne jej meno a svoj tip. Podľa bodu 4. pracovník stávkovej kancelárie tipujúcemu povie, či je možné túto stávku uzavrieť a za akých podmienok. Podľa bodu 5. stávkujúci je povinný si skontrolovať, či údaje na tikete súhlasia s údajmi nahlásenými. Ak tipujúci zistí chybu, musí ju okamžite, a to ešte pred odchodom od prepážky reklamovať. Na reklamácie uplatňované po 10 minútach od uzavretia stávky, sa neberie ohľad. Z ponuky stávkovej kancelárie si vyberá tipujúci zápasy alebo udalosti, a to podľa svojho slobodného a dobrovoľného rozhodnutia. V konaní bolo preukázané, že navrhovateľ je profesionálne tipujúcim hráčom a je nesporné, že hrací poriadok stávkovej kancelárie mu je známy. Zároveň poukázal na to, že navrhovateľ mal vedomosť o existencii dvoch tenistov s rovnakým priezviskom - D. F. a K. F.. Turnaja Wimbledon 1996 sa mohol však zúčastniť iba D. F., ktorý bol pred týmto turnajom na 280. mieste rebríčka ATP a nie K. F., ktorý bol na 815. mieste rebríčka ATP. Tohto turnaja sa nezúčastnili dvaja hráči s priezviskom F., preto odporca 1/ neuvedením jeho krstného mena v stávkovej udalosti podľa názoru odvolacieho súdu nevyvolal omyl pri uzavieraní stávky s navrhovateľom. Ak by navrhovateľ mienil tipovať namiesto D. F. K. F., mal možnosť oznámiť v pokladni údaj, o ktorom bol presvedčený, že patrí súperovi A.. Povinnosť skontrolovať si údaj na tikete s údajom nahláseným vyplýva z hracieho plánu pre každého stávkujúceho, teda aj pre navrhovateľa, či údaj ním nahlásený je totožný s údajom na tikete. Takémuto konaniu zo strany navrhovateľa

nedošlo. Stávková udalosť (tenisové zápasy medzi A. A. a F.) bola označená správne, čím nemohlo dôjsť k zámene osôb. Na základe vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd uzavrel, že nie je dôvodné tvrdenie navrhovateľa, že bol pri uzatváraní kurzových stávk uvedený odporcom 1/ do omylu. Preto rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým bol odporca 2/ zaviazaný zaplatiť navrhovateľovi 53 287,50 Sk istiny s príslušenstvom zmenil tak, že návrh zamietol a vo výroku, ktorým žalobu vo zvyšku zamietol, rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Odvolací súd sa stotožnil aj so správnym právnym záverom súdu prvého stupňa, pokiaľ zamietol návrh navrhovateľa voči odporcovi 1/ s poukazom na preukázanú dohodu z 21. októbra 1998 o prevode práv a povinností súvisiacich s predmetom činnosti, ktorým je prevádzkovanie Stávkových hier, na novovytvorenú obchodnú spoločnosť V. – S. spol. s r.o., so sídlom A., IČO: X., ktorá v roku 2001 zmenila sídlo na M. a v roku 2002 obchodné meno na D. – S. spol. s r.o. (odporca 2/). Z týchto dôvodov rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o zamietnutí návrhu proti odporcovi 1/ potvrdil. O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal odporcom 1/ a 2/ náhradu trov konania.

Navrhovateľ napadol dovolaním rozsudok odvolacieho súdu vo výroku, ktorým zmenil výrok rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bol odporca 2/ zaviazaný zaplatiť navrhovateľovi sumu 53 287,50 Sk so 17,6 % úrokom z omeškania od 21. júla 1996 do zaplatenia tak, že návrh zamietol a žiadal v tejto časti rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil § 238 ods. 1 O.s.p. a jeho dôvodnosť § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Namietal nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom, ktorý dospel k záveru, že stávkové zmluvy nie sú relatívne neplatné podľa § 49a Občianskeho zákonníka, lebo pri ich uzatváraní nebol odporcom 1/ uvedený do omylu. Nesúhlasil s názorom odvolacieho súdu, že omyl pri uzavretí označených zmlúv o stávkach odporca 1/ (jeho stávková kancelária) nespôsobil a nevyvolal. Trval na tom, že v danom prípade išlo jednoznačne o chybnú uvedenú stávkovú udalosť, lebo táto nebola určitá a zrozumiteľná, čo má za následok absolútnu neplatnosť uzavretej zmluvy o stávke podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ je súd toho názoru, že v danom prípade nejde o absolútnu neplatnosť právneho úkonu, šlo by o relatívnu neplatnosť podľa § 40a a § 49a Občianskeho zákonníka, pretože stávku uzavrel v omyle vychádzajúcom zo skutočnosti, ktorá bola pre uzavretie stávky rozhodujúca, pretože bol v domnení, že súperom A. bol K. F., ktorého jediného on poznal pri uzatváraní stávky. Odporca 1/ tento omyl vyvolal neuvedením úplných informácií o účastníkovi stávkovej udalosti a musel vedieť, že tieto údaje nie sú

úplné, keďže je organizáciou určenou na prevádzkovanie kurzových stávk. Za správny preto považuje právny záver okresného súdu o relatívnej neplatnosti kurzových stávk v dôsledku omylu vyvolaného odporcom 1/ z dôvodov, ktoré uviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia. Nesúhlasil tiež s tvrdením odporcu 2/, že turnaja Wimbledon 1996 sa mohli zúčastniť iba tenisti, ktorí sa umiestnili na základe postavenia ATP v rebríčku do 300-stého miesta, a preto sa turnaja mohol zúčastniť len D. F., ktorý bol pred turnajom na 281. mieste ATP a nie K. F., ktorý bol na 815. mieste. Je všeobecne známe, že turnaja Wimbledon sa zúčastňujú aj hráči, ktorých umiestnenie v rebríčku ATP je horšie ako 300. miesto a ktorí majú možnosť zúčastniť sa turnaja vďaka tzv. „divokej karte“. Hráč rebríčka ATP, ktorému je divoká karta pridelená, sa môže zúčastniť turnaja Wimbledon bez ohľadu na jeho postavenie v rebríčku ATP, z čoho vyplýva, že turnaja Wimbledon sa mohli zúčastniť obaja tenisti, teda D. F. a aj K. F., čo tvrdil už pred súdom prvého stupňa. Poukázal na to, že v iných prípadoch, keď môže dôjsť k zámene osôb s rovnakým priezviskom, odporca vo svojej ponuke bližšie identifikuje účastníkov stávkových udalostí minimálne prvým písmenom mena napr. E. S. a pod., dokonca aj v ďalších ponukách priamo rozlišoval, keď účastníkom stávkovej udalosti bol K. F. alebo D. F.. Rozhodnutie krajského súdu v napadnutom výroku preto spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, lebo nie je podstatné, či tipujúci má alebo nemá v stávkovej kancelárii možnosť informovať sa o akého hráča či udalosť sa jedná a či túto možnosť tipujúci využije, ani či je alebo nie je dovolateľ profesionálnym tipujúcim; rozhodujúcim je, či zmluva o účasti na stávkovej hre spĺňa alebo nespĺňa náležitosti platného právneho úkonu podľa zákona.

Odporca 2/ vo vyjadrení k dovolaniu žiadal dovolanie ako nedôvodné zamietnuť. Krajský súd správne rozhodol, keď vo svojom rozsudku argumentoval neexistenciou omylu na strane navrhovateľa.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O.s.p.), preskúmal rozsudok odvolacieho súdu v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu v dovolaní napadnutom výroku treba zrušiť.

V zmysle § 241 ods. 2 O.s.p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tiež tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Dovolací súd skúmal, či napadnutý rozsudok nebol vydaný v konaní, postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Uvedené procesné vady neboli v dovolaní tvrdené a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo.

Z obsahu dovolania navrhovateľa vyplýva rozsiahla argumentácia, ktorá obsahuje jeho výhrady voči právnomu posúdeniu veci zo strany odvolacieho súdu, teda namieta, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd použil iný právny predpis, ako mal správne použiť, alebo aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ sa domáhal vyplatenia bezdôvodného obohatenia z titulu neplatných zmlúv o kurzových stávkach uzavretých s odporcom 1/ v roku 1996. Relatívnu neplatnosť zmlúv vyvodzoval z toho, že odporcom 1/ bol uvedený pri ich uzatváraní do omylu tým, že odporca 1/ pri stávkovej ponuke v označenom zápase uviedol neúplné údaje o súperovi A. A., ktorého označil len priezviskom „F.“. Zároveň tvrdil, že kurzové stávky pre prípad, ak by súd dospel k záveru, že nie sú relatívne neplatné z tohto dôvodu, tak sú absolútne neplatné z dôvodu neúplnosti a neurčitosti údajov v stávkovej udalosti v zmysle § 37 Občianskeho zákonníka.

Okresný súd, ktorý žalobe čiastočne vyhovel (v rozsahu ½ žalovanej sumy) vychádzal z názoru o relatívnej neplatnosti stávkových zmlúv, pretože odporca 1/ tým, že v tipovacej udalosti označil protihráča A. A. len priezviskom „F.“ bez krstného mena, uviedol navrhovateľa do omylu vo vôle, ktorý sa týka predmetu týchto právnych úkonov, keď pri

označení tipovacej udalosti bol jeden hráč označený menom aj priezviskom a druhý hráč len priezviskom, teda nebolo zrejmé, o ktorého z dvoch hráčov s priezviskom F. ide, či o D. F. alebo K. F.. Podľa názoru súdu odporca 1/, ktorý prijal tikety, musel o tomto omyle vedieť vzhľadom na všetky okolnosti prípadu (§ 49a Občianskeho zákonníka). Vzhľadom na neplatnosť týchto právnych úkonov súd žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia získaného plnením z neplatného právneho úkonu v zmysle § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyhovel v rozsahu jednej polovice (z dôvodu, že navrhovateľ je aktívne legitimovaný na podanie žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia v rozsahu ½, pretože druhý spolutipujúci Ing. K. žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia nepodal). Krajský súd na rozdiel od súdu prvého stupňa dospel k záveru, že stávkové zmluvy nie sú relatívne neplatné (sú platné), pretože nebolo preukázané, že by navrhovateľ bol uvedený odporcom do omylu tým, že v stávkovej udalosti neuviedol konkrétne celé meno aj s priezviskom súpera A. A. (či to má byť D. F. alebo K. F.). Podľa jeho názoru navrhovateľ ako profesionálny tipujúci musel vedieť, že tohto turnaja sa mohol zúčastniť iba D. F., vzhľadom na jeho umiestnenie v rebríčku ATP. Okrem toho poukázal na to, že v zmysle platného hracieho plánu navrhovateľ mal možnosť a povinnosť skontrolovať si, či údaj ním nahlásený je totožný s údajom na tikete, čo však neurobil. Dovolací súd sa stotožňuje so správnym právnym záverom odvolacieho súdu, že kurzové stávky uzavreté navrhovateľom nie sú relatívne neplatné.

Podľa § 49a Občianskeho zákonníka je právny úkon neplatný, ak ho konajúca osoba urobila v omyle vychádzajúcom zo skutočnosti, ktorá je pre jeho uskutočnenie rozhodujúca a osoba, ktorej bol právny úkon určený, tento omyl vyvolala alebo o ňom musela vedieť. Právny úkon je rovnako neplatný, ak bol touto osobou vyvolaný úmyselne. Omyl v pohnútke právny úkon nerobí neplatný.

V zmysle citovaného zákonného ustanovenia má omyl konajúceho za následok neplatnosť právneho úkonu vtedy, ak bol podstatný (rozhodujúci pre uskutočnenie právneho úkonu konajúceho) a súčasne za predpokladu, že druhý účastník právneho úkonu omyl konajúceho vyvolal alebo o ňom (t.j. o omyle a nie o skutočnosti, ktorá bola pre uskutočnenie právneho úkonu rozhodujúca), hoci ho sám nevyvolal, so zreteľom ku všetkým okolnostiam musel vedieť. Vo vzťahu k v poradí druhému predpokladu rozlišuje zákon dve situácie – jednak ide o situáciu, kedy druhý účastník omyl vyvolal a potom o situáciu, kedy druhý účastník musel o omyle konajúceho vedieť; obe situácie z hľadiska právnej relevancie sú rovnocenné a stačí, ak je daná jedna z nich. Omyl je vyvolaný druhým účastníkom vtedy, ak

tento účastník bez úmyslu uviesť mýliaceho sa účastníka do omylu, vznik omylu spôsobil, napr. uvedením nepravdivých skutočností, ktoré boli pre utváranie vôle konajúcej osoby rozhodujúce. O prípad, kedy omyl musel byť druhému účastníkovi známy, ide vtedy, keď druhý účastník buď omyl poznal alebo vzhľadom k okolnostiam musel poznať a mýliaceho sa na jeho omyl neupozornil. Pre úplnosť treba uviesť, že tretím prípadom neplatnosti právneho úkonu pre omyl je prípad, kedy bol omyl druhým účastníkom vyvolaný úmyselne (ľst'ou), pričom zákon nevyžaduje, aby v tomto prípade išlo o omyl podstatný (§ 49a veta druhá Občianskeho zákonníka). Právne následky omylu sú teda spojené len s určitým kvalifikovaným (právne významným) omylom. Iný omyl právne následky nevyvolá a ide na ťarchu mýliaceho sa účastníka. Právne významný je omyl vtedy, ak je tento omyl skrytý, teda účastník konajúci v omyle o ňom nevie a druhý účastník sa na vzniku takéhoto omylu podieľal.

Zároveň treba uviesť, že § 49a Občianskeho zákonníka však nemožno vykladať tak, že na jeho základe osoba dovolávajúca sa omylu, je zbavená povinnosti podľa okolností konkrétneho prípadu sama si zabezpečiť objektívne informácie o okolnostiach, resp. skutočnostiach, ktoré táto osoba považuje za rozhodujúce pre uskutočnenie zamýšľaného právneho úkonu. Zanedbanie požiadavky okolnostiam primeranej starostlivosti konajúcej osoby zabezpečiť si zodpovedajúce odborné informácie pre posúdenie existencie predpokladov, ktoré sú pre ňu z hľadiska uvažovaného právneho úkonu významné (resp. rozhodné), je spôsobilé potom spochybniť možnosť účinne sa v zmysle § 49a Občianskeho zákonníka dovolať týmto konaním ovplyvneného omylu. V takomto prípade je treba, ak sa konajúca osoba omylu v zmysle § 49a Občianskeho zákonníka dovoláva podľa § 40a tohto zákona zväžiť, či sa tu jedná o tzv. omyl ospravedlniteľný, či naopak o omyl neospravedlniteľný. O ospravedlniteľný omyl, ktorým je pravidelne omyl konajúcej osoby týkajúci sa skutkových okolností (error facti), potom nepochybne nejde vtedy, ak mala konajúca a omylu sa dovolávajúca osoba možnosť takémuto omylu sa vyhnúť vlastnou starostlivosťou pri poznaní rozhodujúcich skutočností právneho úkonu. Nemožno totiž akceptovať možnosť, že by sa bolo možné účinne dovolať neplatnosti pre omyl podľa § 49a Občianskeho zákonníka za situácie, kedy by omylu sa dovolávajúca osoba zanedbala objektívne existujúcu možnosť presvedčiť sa o pravom stave veci a bez príčiny sa vo svojom úsudku nechala mylne ovplyvniť prípadnými dojmami alebo náznakmi riešenia zamýšľaného právneho úkonu. Ospravedlniteľným je pritom len taký omyl, ku ktorému došlo napriek tomu, že konajúca (mýliaca sa osoba) postupovala s obvyklou mierou opatrnosti, teda vyvinula

obvyklú starostlivosť, ktorú možno so zreteľom k okolnostiam konkrétneho prípadu od každého vyžadovať, aby sa takému omylu vyhol, ide teda o situáciu, ak nemohla konajúca (mýliaca sa) osoba rozpoznať skutočný stav veci (zistiť existenciu omylu) ani potom, keby postupovala s obvyklou mierou opatrnosti (potom, čo by vyvinula obvyklú starostlivosť), ktorú od nej možno požadovať.

Dovolací súd pri posudzovaní otázky, či v danom prípade existujú dôvody relatívnej neplatnosti stávkových zmlúv uzavretých medzi účastníkmi konania v dňoch 22. júna – 24. júna 1996 podľa § 49a Občianskeho zákonníka dospel k názoru, že závery odvolacieho súdu zodpovedajú zistenému skutkovému stavu veci a sú v súlade s hmotným právom. Dovolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s výkladom a právnymi závermi odvolacieho súdu týkajúcimi sa posúdenia charakteru omylu v konaní navrhovateľa vo vzťahu k odporcovi 1/ pri uzavretí stávkových zmlúv. Dovolací súd zhodne s odvolacím súdom mal za to, že v konaní bolo preukázané, že navrhovateľ ako profesionálne tipujúci hráč mal vedomosť o tom, že existujú dvaja tenisti s priezviskom F., o čom svedčí aj jeho prvá výpoveď na pojednávaní pred súdom prvého stupňa 8. júna 1998 (č.l. 29 spisu), keď uviedol „viem o tom, že sú viacerí F., teda dvaja a hrajú taktiež tenis. Malo byť jasne uvedené, o ktorého ide. My (s Ing. K.) sme predpokladali, že ide o K. F. a na tohto sme aj vsadili s priateľom“. Z uvedeného je zrejmé, že navrhovateľ mal od počiatku vedomosť o existencii dvoch tenistov s rovnakým priezviskom F., v priebehu konania nepopieral, že podmienky tenisovej súťaže ATP a postupu do súťaže Wimbledon dostatočne pozná a sú mu známe aj okolnosti podmieňujúce účasť v turnaji a uvedené znalosti o tenise, tenistoch D. a K. F. a aj o súťaži Wimbledon deklaruje i v žalobe. Pokiaľ bol toho názoru, že konkrétna stávková udalosť nebola riadne označená, mal možnosť túto informáciu si doplniť, resp. overiť u zamestnancov odporcu 1/ a odstrániť prípadnú neistotu, čo však neurobil. Navrhovateľ teda mal možnosť v prípade nejasností týkajúcich sa súpera A. A. informovať sa v stávkovej kancelárii odporcu 1/, o ktorého hráča ide, prípadne mal aj možnosť zrušiť stávku (bod VII. čl. 3,5 Hracieho plánu). Z uvedeného je nepochybné, že navrhovateľ zanedbal objektívne existujúcu možnosť zistiť si v prípade nejasností potrebné údaje o súperovi A. A., ktoré považoval za podstatné, nepostupoval v súlade s obvyklou mierou opatrnosti a teda nevyvinul obvyklú starostlivosť, ktorú možno so zreteľom k okolnostiam prípadu od neho vyžadovať, aby sa vyhol omylu v skutkových okolnostiach. So zreteľom na uvedené nemožno omyl, ktorý podľa navrhovateľa vyvolal odporca 1/ neuvedením úplných údajov o súperovi A., kvalifikovať za ospravedliteľný, ako predpoklad účinného dovolania sa relatívnej neplatnosti

stávkových zmlúv podľa § 49a Občianskeho zákonníka. Aj keď záver odvolacieho súdu, že kurzové stávky nie sú relatívne neplatné z dôvodov tvrdených navrhovateľom je správny, rozhodnutie odvolacieho súdu je predčasné.

Povinnosť dovolacieho súdu skúmať, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní zaťaženom procesnou vadou, nie je daná len vo vzťahu k procesným vadám v zmysle § 237 O.s.p., ale tiež vo vzťahu k procesným vadám inej závažnej povahy (tzv. iným vadám konania), pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. So zreteľom na to dovolací súd skúmal, či v prejednávanej veci nedošlo k takejto procesnej vade.

Z obsahu návrhu na začatie konania i z prednesov navrhovateľa, jeho odvolania i obsahu dovolania vyplýva, že okrem relatívnej neplatnosti predmetných právnych úkonov namietal, že uvedené kurzové stávky sú aj absolútne neplatné, pretože sú neurčité, nezrozumiteľné (§ 37 Občianskeho zákonníka) z dôvodu neúplného označenia jedného z účastníkov tipovaného tenisového zápasu v stávkovej udalosti odporcom 1/. Všeobecne možno uviesť, že bez ohľadu na to, ako navrhovateľ právne kvalifikuje uplatnené skutočnosti, súd nie je viazaný jeho právnym posúdením a je teda nerozhodné, či navrhovateľ uplatňovanú neplatnosť právneho úkonu kvalifikuje ako neplatnosť právneho úkonu absolútnu alebo relatívnu. Pokiaľ však v danej veci navrhovateľ od počiatku tvrdil okrem relatívnej neplatnosti aj absolútnu neplatnosť právnych úkonov v zmysle § 37 Občianskeho zákonníka, čo nakoniec vyplýva aj z obsahu návrhu na začatie konania ako aj jeho ďalších podaní v priebehu konania, dovolací súd je toho názoru, že správne mali sudy najskôr ex offo posúdiť, či označené právne úkony - kurzové stávky netrpia absolútnou neplatnosťou a až by presvedčivo vyložili, že právne úkony nie sú absolútne neplatné, následne bolo možné eventuálne sa zaoberať tiež navrhovateľom namietanou relatívnou neplatnosťou právnych úkonov - t.j. stávkových zmlúv. V tejto časti, pokiaľ sa týka posúdenia námietky absolútnej neplatnosti zmlúv, je rozhodnutie odvolacieho súdu nepreskúmateľné a konanie je zaťažené vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.).

Dovolací súd vzhľadom na to dospel k záveru, že konanie pred odvolacím súdom bolo v danej veci postihnuté tzv. inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Na vadu tejto povahy musel vziať dovolací súd zreteľ (§ 242 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky z tohto dôvodu dovolaním

napadnutý výrok rozsudku odvolacieho súdu zrušil podľa § 243b ods. 1 O.s.p. Spolu s ním zrušil aj výrok o náhrade trov konania medzi navrhovateľom a odporcom 2/ a vec v rozsahu zrušenia vrátil Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie (§ 243b O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. apríla 2010

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková